

NACIONALINĖ MOKYKLŲ VERTINIMO AGENTŪRA

KAIŠIADORIŲ R. ŽIEŽMARIŲ GIMNAZIJOS IŠORINIO VERTINIMO TRMPOJI ATASKAITA

Vizito laikas – 2017 m. kovo 6–10 d.

Vizito tikslas – mokyklos veiklos kokybės išorinis vertinimas.

Išorės vertintojų komanda:

Vadovaujančioji vertintoja – Audronė Šarskuvienė, vertintojai – R. Balčiuvienė, O. Jonykienė, dr. D. Survutaitė, S. Mažrimas, Ž. Tautvydas.

Išorinio vertinimo vizito metu stebėta 116 veiklų (įskaitant bendrojo ugdymo dalykų, pamokas, neformaliojo švietimo užsiėmimus, klasių valandėles), gilintasi į mokinių, mokytojų ir specialistų veiklą, mokyklos vadovų, klasių vadovų ir aptarnaujančio personalo darbą, kalbėtasi su Gimnazijos taryba, Mokinių parlamentu, įsivertinimo grupe, Vaiko gerovės komisija, kitais gimnazijos darbuotojais, socialiniais partneriais, mokinių tėvais. Analizuota mokyklos veikla, nagrinėti mokinių pasiekimų ir pažangos fiksavimo dokumentai.

Kaišiadorių r. Žiežmarių gimnazijoje vykdomos priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programos. 2016 m. rugsėjo 1 d. gimnazijoje mokėsi 539 mokiniai (tai didžiausia gimnazija savivaldybėje). Mokinių skaičius gimnazijoje mažėja (vidutiniškai netenkama apie 10–15 mokinių per metus), tačiau vidurinio ugdymo mokinių skaičius kinta nežymiai, nes kasmet po kelis mokinius atvyksta iš Kaišiadorių miesto gimnazijos. 5–6 proc. visų besimokančiųjų turi specialiųjų ugdymosi poreikių. Gimnazijai vadovauja kompetentingi vadovai, dirba aukštos kvalifikacijos mokytojai. Ugdymo įstaigoje veikia Jaunųjų programuotojų mokykla, gimnazija garsi dalyvavimu projektinėje veikloje, aktyvia mokinių savivaldos ir profesinės sąjungos veikla.

Stiprieji gimnazijos veiklos aspektai

1. Gimnazijos pagalba mokiniams planuojant profesinį gyvenimą (1.1.1. – 3 lygis).

Gimnazijoje sudaryta ugdymo karjerai koordinacinė darbo grupė. Karjeros ugdymas vykdomas dalyvaujant projektuose „Be Firsty“, „Ugdymo karjerai ir stebėsenos modelių sukūrimas ir plėtra bendrajame lavinime ir profesiniame mokyme“, organizuojamas ugdymo proceso bei pažintinės veiklos dienomis. 2016 metais ugdymo karjerai veiklose dalyvavo 95 proc. 5–IVg kl. mokinių, organizuotos 29 išvykos, jose dalyvavo 609 mokiniai, be to, 449 mokiniai dalyvavo 27 klasių auklėtojų organizuotose edukacinėse išvykose. Mokiniai ne kartą vyko į studijų mugės Vilniuje, į Kauno universitetus, apie galimybes studijuoti pasakoja iš mokymo įstaigų atvykę dėstytojai, studijavimo patirtimi dalijasi buvę gimnazijos mokiniai, o psichologė rengia testus apie polinkių profesijai nustatymą, organizuoja akciją „Profesijų diena“. Tačiau mokiniai guodėsi, jog patiems „trūksta praktinių gebėjimų ir galimybių kažką pabandyti“. Ugdymo karjerai programa integruojama į mokomuosius dalykus, o naudinga medžiaga skelbiama gimnazijos stenduose bei bibliotekoje. Mokyklos interneto svetainės skiltyje „Ugdymas karjerai“ registruojami vykę profesinio orientavimo renginiai, pateikiama naudinga medžiaga bei nuorodos į šaltinius. Stebima, analizuojama bei kaupiama gimnazijos abiturientų stojimo į kitas mokymosi įstaigas informacija. Tėvai dalyvauja Ugdymo karjerai dienose bei pristato savo profesijas, o mokiniai vyksta į įmones, kuriose dirbą jų tėvai.

2. Tvarkaraščių patogumas mokiniams (2.1.2. – 3 lygis).

Mokyklos tvarkaraščiai, sudaryti atsižvelgiant į ugdymo tikslus, padeda įgyvendinti ugdymo turinį. Meninio, technologinio, dorinio ugdymo dalykų mokoma antroje dienos pusėje, daugumai mokinių šių dalykų pamokos vyksta penktadienį. Be to, penktadienį mokymosi krūvis mažesnis visų klasių mokiniams (tik IVg kl. sudėtingesniai dalykai (matematikai A kursu) penktadienį skirtos 5, 6 pamokos). Daugumos klasių tvarkaraščiai atitinka higienos reikalavimus, mokymosi krūvis juose paskirstytas tolygiai. Pamokų tvarkaraščiai tenkina daugumą 5–IVg kl. mokinių. Apie kontrolinį darbą mokiniai informuojami iš anksto, laikantis nuostatos, kad per dieną negali būti daugiau kaip vienas

kontrolinis darbas. Mokinių teigimu, kartais tenka rašyti ir kelis kontrolinius darbus per dieną, anot jų, mokytojai manipuliuoja pavadinimais (teigia, kad tai ne kontrolinis, o savarankiškas darbas). Vertinimo metu 8 mokytojų sirgo, tačiau gimnazijoje ugdymas vyko ritmingai: per dalį pamokų mokinius užėmė psichologė, socialinė pedagogė – vedė klasės valandėles, dalį vadavo kolegos ir tik pavienės paskutinės pamokos nevyko. Neformaliojo švietimo tvarkaraščiai suderinti tinkamai.

3. Bendroji rūpinimosi mokiniams politika (2.1.3. – 3 lygis). Gimnazijoje suformuota visa pagalbos mokiniui specialistų komanda. Specialiųjų ugdymosi poreikių (toliau – SUP) mokiniams teikiama specialiojo pedagogo pagalba. Gimnazija kasmet vykdo apklausas dėl pasirenkamųjų dalykų, modulių, būrelių paklausos, psichologė inicijuoja ir vykdo adaptacijos, patyčių, mikroklimato, socialinio-emocinio ugdymo, kompetencijų tyrimus. Gabiems ir turintiems mokymosi sunkumų mokiniams organizuojamos konsultacijos. SUP mokinių lavinimui, socializacijai ir poilsiui gimnazija rengia ir įgyvendina neformaliojo švietimo programas. Socialinė pedagogė padeda spręsti mokinių lankomumo, elgesio, bendravimo klausimus. Mokiniai, turintys įvairių problemų, su gimnazija sudaro specialias sutartis – kiekvienas toks mokinys pildo individualų aplanką, kuriame nurodo, kaip jam sekasi, kokios pagalbos reikia. Socialinė pedagogė atlieka lankomumo analizę. Gimnazijoje yra ir graži tradicija – klasės varžosi dėl „Geriausiai lankančios klasės šanso“. Pagalbos specialistai aktyviai bendradarbiauja su Vaikų teisių tarnyba, seniūnijos socialiniais darbuotojais, policijos pareigūnais, PPT, ŠPPC, kartu su mokiniams dalyvauja Smurto mažinimo Kaišiadorių r. savivaldybės mokyklose projekte „Arbatinė ant ratų“. Psichologė parengė ir įgyvendina prevencines programas. Mokykloje vykdomos prevencinės programos, akcijos, pvz., „Sveika mityba“, „Pasimatuok profesiją“, „Augu skaitydamas“, „Dantys“, „Nedidelės kuprinytės“, „Savaitė be patyčių“ ir kt. Gimnazijoje tinkamai išspręsti mokinių nemokamo maitinimo, pavėžėjimo klausimai, pagalbą įvairių poreikių mokiniams teigiamai vertina tėvai.

4. Gimnazijos bendruomenės įsitraukimas į įvairias veiklas ir aktyvi mokinių savivalda (2.3.2. – 4 lygis). Lyderystė mokykloje suvokiama kaip kiekvieno bendruomenės nario dalyvavimas įgyvendinant mokyklos misiją. Gimnazijoje itin veiksminga mokinių savivalda. Mokiniai dirba 5 komitetuose: renginių organizavimo, socialinių iniciatyvų, gimnazijos jaukumo, diskotekų organizavimo ir viešųjų ryšių. Aktyvūs mokiniai inicijuoja renginius (minėjo „Šeimų pyrago“ akciją per Šeimų dieną, akcijas „Pasitik pavasarį su šypsena!“, „Nes mes mylim savo merginas“, renginį „Aprangos kodas“) bei dalyvauja sprendžiant ugdymo klausimus. Savivaldos atstovai dalyvauja Lietuvos moksleivių sąjungos organizuojamuose renginiuose. Gimnazija įvairiais lygmenimis palaiko mokinių savivaldą, pvz., direkcija organizuoja susitikimus su aktyviais mokiniams prie arbatos puodelio, o 15 aktyviausių mokinių paskatinti kelione į Maskvos miesto baletą spektaklį „Spragtukas“.

5. Šiuolaikinės įrangos ir priemonių įvairovė (3.1.1. – 3 lygis). Visos gimnazijos mokytojų darbo vietos kompiuterizuotos, įrengti stacionarūs vaizdo projektoriai. Mokykloje yra 4 interaktyvios lentos, 2 informacinių technologijų kabinetai, įrengtos sporto, treniruoklių, aerobikos salės, skaitykla, biblioteka, planšečių ir kompiuterizuota ugdymo karjerai klasės. Mokykloje gausu sporto inventoriaus, kabinetuose yra 18 spausdintuvų, interneto prieiga. Mokymo įranga naudojama neformaliojo švietimo veiklose, organizuojant renginius, ja naudojantis atliekamos įsivertinimo apklausos, vykdomi integruoti projektai. Gimnazijoje kiekvienais metais sudaroma ir atnaujinama ugdomosios aplinkos kūrimo, turtinimo ir modernizavimo programa. Priemonių šiuolaikiškumas, naudingumas bei atnaujinimo poreikis vertinamas metodinėse grupėse, vykdamas gimnazijos veiklos įsivertinimą, stebint ir analizuojant pamokas. Įrangai įsigyti, atnaujinti naudojamos ne tik mokinio krepšelio lėšomis, bet ir ieškoma rėmėjų. Aplinka turtinama dalyvaujant parodose, pavyzdžiui, dalyvaujant parodoje Mokykla–2016 metams laimėtos nemokamos licencijos 3D klasei bei naudojimuisi programa „Egzaminatorius“. Gimnaziją remia ir buvę mokiniai, tėvai.

6. Mokinių įtraukimas į aplinkų bendrakūrą (3.1.3. – 3 lygis). Dauguma mokinių noriai įsitraukia į aplinkos puoselėjimą bei tvarkymą. Mokinių savivalda išrinko ir užrašė ant gimnazijos laiptų, vedančių į antrą aukštą, vertybes, savo jėgomis kūrė jiems skirtą kabineto jaukumą. Per Šeimų dienas rengiami standai, parodos, švenčių metu puošiamos klasės, kitos

gimnazijos erdvės, yra graži tradicija prieš šventes kiekvienai klasei dekoruoti jai skirtą koridoriaus langą. Gimnazijos fojė, koridoriuose ir daugelyje klasių eksponuojami buvusių ir esamų mokinių darbai. 52,17 proc. vizito metu stebėtų užsiėmimų klasių stenduose ir ant sienų demonstruoti baigti mokinių darbai (plakatai, stendiniai pranešimai, piešiniai, iliustracijos, rašiniai), užsiėmimų metu demonstruotos gabių vaikų kurtos skaidrės, stenduose iškabintos nuotraukos iš mokinių veiklų. Dalyje pamokų mokinių darbai naudoti kaip vaizdinė priemonė. 65 proc. stebėtų veiklų mokinių įtraukimas į aplinkų bendrakūrą, mokinių darbų naudojimas ugdymo procese vertintas labai gerai ir gerai. 3,70 proc. stebėtų pamokų demonstruoti ir nebaigti mokinių darbai arba tęstinių projektų tarpiniai rezultatai.

7. Veiksmingas edukacinių išvykų organizavimas (3.2.1. – 4 lygis). Išvykų pasirinkimą lemia mokinių poreikiai ir norai, į žemesnių klasių edukacinių ir pažintinių bei pramoginių išvykų organizavimą ir planavimą įsitraukia ir tėvai. Išvykos yra ir vienas iš paskatinimo būdų – aktyviausi mokiniai, olimpiadų nugalėtojai, konkursų prizininkai metų pabaigoje apdovanojami nemokama kelione. Iš viso 2016 m. organizuotos 103, o 2015 m. – 97 atitinkančios beveik visų mokinių poreikius edukacinės, pažintinės išvykos, į kurias vyksta nuo 74 iki 100 proc. mokinių. Mokykla organizuoja ir tradicines išvykas, skirtas ugdymui karjerai, vyksta į Studijų, Knygų mugės, organizuoja pamokas ir žygius Strošiūnų šile, vyksta į tradicinius žygius su baidarėmis, palapinėmis. Kiekvienais metais vedamos netradicinės pamokos muziejuose ir galerijose – lankomos parodos, kino teatrai, spektakliai. Pamokos ne mokykloje vyksta bent kartą per mėnesį. Mokykla bendradarbiauja su Žiežmarių kultūros centru, kuriame veikia kūrybinė akademija, vyksta edukaciniai užsiėmimai pradinukams, koncertai visai šeimai, vykdyti projektai „Muzika visai šeimai“ (vienas iš projekto renginių – 50 mokinių išvyka į Operos ir baleto teatrą), „Žydu paveldo sklaida ir pažinimas“ (organizuota kelionė į Vilniaus žydu mokyklą, surengta filmo žydu genocido dienos paminėti peržiūra). Išvykų ir netradicinių pamokų kitose erdvėse poveikis mokiniams tiriamas įvairiais būdais: pradinių klasių mokiniai aprašo ir piešia savo išpūdžius, rengia parodėles, vyresniųjų klasių – aptaria edukacines išvykas su klasės auklėtojais, dalyko mokytoju, pamokose reflektuoja patirtis. Išvykų rezultatai – mokinių parengti nuotraukų standai, refleksijų plakatai, interneto puslapyje ar rajono spaudoje aprašyti išpūdžiai.

8. Gimnazijos veiklos tobulinimo sprendimų pagrįstumas (4.1.1. – 3 lygis). Gimnazijos veiklos dokumentai atsiranda kaip diskusijų, debatų ir tarimosi rezultatas. Įsipareigojusi rengti dokumentą grupė pateikia projektą, kuris svarstomas mokyklos bendruomenės. Dokumento turinio reikšmė analizuojama, diskutuojama, koreguotas dokumentas pristatomas ir aptariamasis Metodinėje taryboje. 2017 m. gimnazijos tinklalapyje skelbiami net 44 Žiežmarių gimnazijos veiklos tvarkomieji dokumentai. Priemonės tikslų įgyvendinimui parenkamos ir derinamos pokalbių, pasitarimų, posėdžių metu, vykdant apklausas ir elektroniniu paštu. e. dienyne vykdyti apklausų duomenimis, dauguma tėvų (80 proc.) patvirtina, kad jų pasiūlymai, kritika gimnazijoje yra aptariamai ir įgyvendinami. Pastebėtina, kad visos gimnazijos savivaldos organizacijos, gimnazijos vadovai įsivertina savo veiklą, rengia kiekybiniais ir kokybiniais vertinimo kriterijais pagrįstas ataskaitas, kurios analizuojamos savivaldos institucijose, viešinamos Gimnazijos taryboje. Pagirtina, kad beveik visi gimnazijos pedagogai įsivertina savo veiklą ir numato jos tobulinimo galimybes.

9. Dalijimasis lyderyste atvirai atstovaujant gimnazijos bendruomenę (4.1.2. – 3 lygis, nurodytas aspektas – 4 lygis). Demokratinį valdymą gimnazijoje iliustruoja aktyviai veikiantis profesinė sąjunga. Mokytojai, mokiniai vertintojams išvardijo gimnazijos lyderius (išskyrė direktorę, Metodinės tarybos pirmininkę, profsąjungos lyderį, pavaduotoją ugdymui, mokinių prezidentę, kai kurių klasių seniūnus, „I*EARN“ klubo vadovę, istorijos mokytoją, mokinių prezidentę). Bendruomenės nariams suteikiama laisvė rodyti iniciatyvą, prisiimti atsakomybę už sprendimų įgyvendinimą. Į veiklas mokytojus stengiamasi įtraukti tolygiai, jiems leidžiama pasirinkti, kurioje darbo grupėje, kurio vadovo vadovaujami norėtų dirbti. Kasmet mokykloje organizuojami mokytojų lyderių rinkimai. Aukščiausia savivaldos institucija yra Gimnazijos taryba, kurią sudaro po penkis mokytojų, mokinių, tėvų atstovus ir du visuomenės atstovai. Taryba inicijavo projektą „Gimnazijai su meile“, skirtą mokyklos 95 metų sukakčiai (dovanų gautas

kompiuteris, suoliukas, rašyti 95 žodžių laiškas gimnazijai, išleisti atskiru leidiniu ir kt.). Lygiavertės savivaldos struktūroje trys savivaldos institucijos: Metodinė taryba, Mokinių parlamentas, Tėvų komitetas. Gimnazijos nuostatuose įtvirtinta Metodinės tarybos funkcija spręsti ugdymo kokybės tobulinimo klausimus. Gimnazijos bendruomenė vertindama savivaldos raišką konstatavo, kad įgyvendinta dauguma (75 proc.) savivaldos institucijų teikiamų iniciatyvų. Vertintojų kalbinti mokytojai patvirtino labai aktyvios Metodinės tarybos, kaip vienos iš valdymo institucijų, veiksmingumą, tai, kad esamiems klausimams spręsti formuojamos laikinosios darbo grupės. Išskirtinas mokinių dalyvavimas savivaldoje.

10. Gimnazijos personalo įtraukimas į bendrų tikslų siekį (4.2.1. – 3 lygis).

Demokratiškas gimnazijos valdymas sudaro sąlygas komandiniam darbui, galimybes kelti ambicingus tikslus, visiems dalintis atsakomybe juos įgyvendinant. Metodinėje taryboje buvo išsakyta nuomonė, jog už mokinių mokymosi rezultatus po trečdalį atsakomybės turi prisiimti mokinys, mokytojas, tėvai. Mokykloje veikia neįprastai gausi Metodinė taryba (ją sudaro ne tik metodinių grupių pirmininkai, bet ir visi mokytojai metodininkai bei ekspertai). Išplėta lyderystė leidžia personalui burtis į komandas, dėl daugelio bendruomenei svarbių dalykų susitariant neformaliose diskusijose. Kalbinti mokytojai pripažino, kad jų gimnazijoje taip organizuojama veikla, jog tik kalbantis ir tariantis įvairiais lygmenimis įmanoma įvykdyti užduotis, įgyvendinti numatytus tikslus. Iš 81 numatyto renginio nėra nė vieno, už kurį būtų atsakingas tik vienas žmogus. Pažymėtina tai, jog į gimnazijos veiklos kokybės įsivertinimo procesą įtraukiami I–IV gimnazijos klasių mokiniai.

Tobulintini gimnazijos veiklos aspektai

1. Pasiekimų ir pažangos pagrįstumas kuriant, pritaikant ir koreguojant ugdymo turinį (1.2.2. – 3 lygis, nurodytas aspektas – 2 lygis, 2.2.2. – 2 lygis). Stebėtose pamokose ugdymo turinys retai orientuotas į kiekvieno mokinio išmokimą, koreguotas, atsižvelgiant į pasiektą pažangą. Tik dalyje (24 proc.) pamokų stebėta individualizavimo fragmentų (skirtos atskiros užduotys greičiau atlikusiems, individualių poreikių mokiniams, gabesnieji įtraukti į konsultavimą ir pan.). Naudojimas pamokoje sukaupia vertinimo informacija sudarytų sąlygas kelti konkretesnį, į tikslingą pažangos siekį orientuotą pamokos uždavinį, didesnis dėmesys kiekvieno mokinio pažangos stebėjimui ir vertinimui (laiku išsiaiškinant mokymosi spragas, klydimo priežastis) suasmeninto mokymo taikymas darytų įtakos mokinių ugdymosi kokybei, stiprintų kiekvieno mokinio mokymosi sėkmę. Jeigu mokytojai nuolat galvotų apie tai, kokios užduotys (pagal jų sunkumą, reikalavimų lygį, tinkamumą tam tikram mokymosi tipui ir t.t.) tinka vieniems ar kitiems mokiniams, norėdami pateikti mokinių grupėms diferencijuotas užduotis, naudotų grįžtamąją informaciją apie tai, kokios mokymo(si) organizavimo formos ir būdai padėjo jiems mokytis ir pasiekti geresnių rezultatų, o mokiniai gautų konkrečią ir aiškią grįžtamojo ryšio informaciją tolimesniam mokymuisi planuoti, tikėtina, gerėtų mokinių pasiekimai, didėtų atsakomybė už išmokimą.

2. Vadovavimas ugdymui(si) taikant mokymąsi aktyvinančius metodus, grupių darbo strategijas (2.2.2., 2.3.1. – 2 lygis). Reikšminga stebėtų pamokų dalis (43 proc.) organizuota tradicine mokymo paradigma: mokymosi procesui vadovavo mokytojas, kuris nustatė mokymosi tikslus, nurodė mokymosi būdus, dažniausiai taikė aiškinimo metodą. Mokiniai retai rekomenduota dirbti porose, neišnaudotos savitarpio pagalbos mokantis galimybės, mokiniai retai skatinti išsakyti savo mintis, diskutuoti, ginti savo nuomonę, drauge spręsti problemas bei jausti atsakomybę už grupės ir savo darbo rezultatus. Tik 10 proc. pamokų vertintojai užfiksavo mokymąsi bendradarbiaujant. Duomenų analizė rodo gana stiprų vadovavimo ugdymui ir mokymosi patirčių koreliacinį ryšį (0,79), kas leidžia daryti išvadą, kad svarbus pamokos efektyvinimo veiksnys yra mokytojo pasirinkti ugdymo metodai bei strategijos. Ši vertintojų įžvalga grindžiama ir žymiu tradicinių bei šiuolaikinių pamokų kokybės vertinimo vidurkių skirtumu – tradicinių pamokų vertinimo vidurkis – 2,28, šiuolaikinės – 3,50. Gimnazijai vertėtų sutelkti dėmesį ne tiek į atskirus pamokos kokybės aspektus, kiek iš esmės keisti vadovavimo

mokymuisi nuostatas: mokinių pažangos siekti aktyvinant mokymąsi. Rėmimasis mokymosi paradigma neabejotinai stiprintų kompetencijų ugdymą(si), savivaldaus mokymosi gebėjimus, mokymosi motyvaciją.

3. Sąlygų ir galimybių savivaldžiam mokymuisi sudarymas (2.3.1. – 2 lygis). Pamokose mokytojai rėmėsi mokinių turimomis žiniomis, naujai mokomus dalykus siejo su anksčiau išmoktais, grįžo prie mokiniams nepakankamai suprastų temų, tačiau retai sudarė galimybių patiems mokiniams susirasti reikiamą informaciją, pasirinkti užduočių atlikimo būdą, suvokti veiksmingo mokymosi kliuvinius, tikslingai klausti ir kreiptis pagalbos, vertinti savo mokymąsi, planuoti ir valdyti laiką Daugumoje pamokų (43 proc.) mokytojo dominavimas neskaitino mokinio spręsti mokymosi problemų, nedidino atsakomybės už išmokimą. Jei mokytojai padėtų mokiniams išsikelti mokymosi tikslus, įtrauktų juos į pamokos uždavinio formulavimą, savo mokymosi planavimą ir išmokimo stebėjimą, mokytų remiantis vertinimo ir įsivertinimo duomenimis numatyti tolimesnį mokymąsi, tikėtina, mokiniai aktyviau ir tikslingiau siektų pažangos, įgytų savivaldaus mokymosi patirties.

4. Vertinimo ir įsivertinimo duomenų naudojimas tikslingam grįžtamajam ryšiui (2.4.1. – 3 lygis; nurodytas aspektas – 2 lygis). 19 proc. pamokų mokytojai veiklą planavo pasinaudoję gauta vertinimo informacija. Išanalizavę stebėtų pamokų protokolus vertintojai daro išvadą, kad daugiau kaip pusėje pamokų (56 proc.) mokiniai įsivertino, tačiau įsivertinimo duomenų naudojimas neskaitino grįžtamojo ryšio. Akivaizdu, kad gimnazijoje vertinimo ir įsivertinimo duomenų naudojimas tikslingam grįžtamajam ryšiui dar nėra išplėtotas, stokojama žinių, kaip daryti įtaką mokinių asmeninės pažangos augimui. Gimnazijos pedagogams reiktų operatyviau (ne tik mokymosi etapo pabaigoje) ir atsakingiau stebėti mokinių išmokimą, taikyti mokyti padedantį, o ne pažymiu baudžiantį vertinimą, teikti mokiniams tikslingą, užtikrinančią kiekvieno mokinio pažangą pagalbą pamokoje. Vertintojai pastebi, kad didelis pirmo pusmečio nepažangių mokinių skaičius rodo ne tik mokymosi veiksmingumo, bet ir mokymo kokybės bei vertinimo problemas.

5. Mokinių įsivertinimas, orientuotas į kiekvieno mokinio poreikių išsiaiškinimą ir didesnės pažangos siekį (2.4.2 – 2 lygis). Mokiniai žino vertinimo sistemą, pagal pasirinktą formą matuoja ir fiksuoja individualią pažangą, rašo „Patarimus SAU“, dalis jų planuoja didesnės pažangos siekį. Mokslo metų pradžioje mokiniai numato mokymosi lūkesčius, palygindami juos su praeitų metų metiniu įvertinimu, fiksuoja, ar pasiektas rezultatas, jei ne, ieško priežasčių, ko reiktų, kad priimti išpareigojimai būtų įvykdyti. Mokiniai mokomi įsivertinti, tačiau stebėtose pamokose įsivertinimas retai orientuotas į kiekvieno mokinio poreikio išsiaiškinimą ir didesnės pažangos siekį. Tikėtina, kad paveikūs įsivertinimo būdai, mokinių įsivertinimo kaip savivokos skatinamas, pasiektų rezultatų apmąstymas darytų teigiamą poveikį mokinių asmeninės pažangos augimui, atsakomybės už savo mokymąsi suvokimui, sudarytų galimybių mokytojams, naudojantis vertinimo ir įsivertinimo duomenimis, tikslingai planuoti tolimesnį mokymą(si).